

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 24.

У Новоме Саду, 28. Юнія 1861.

ГОД. IV.

Светый апостолъ и евангелистъ Иоаннъ Богословъ.

(Свршетакъ.)

У средъ апостолскихъ трудовъ о утврђеню и разпространю вере Христове, позванъ буде Иоаннъ у Римъ предъ лице царево. Крволочный Домитианъ мученъ савешфу за млога своя безакона дела, сматрао е у кроткимъ и незлобивымъ християнима свое душмане и съ тога е наумио нѣи гонити. У той намери, а може быти и изъ любопитства заповеди онъ да се Иоаннъ као единый самовидаць распетога Исуса у Римъ предъ нѣга доведе. Пораженъ тврдомъ вѣромъ и одважношфу светога старца, осуди га на муку, кою пара нема; да га бацити у ключало улъ. Но узалудна беше сваярость мучителѣва, узалудно сво напрезанѣ нѣгови слугу, кои се надметаху да Иоанну досаде. Жестокій оганъ остане безъ снаге, а кипеће улъ уподобисе животворной росы, и светый Апостолъ остане невредимъ.*)

После тога посланъ буде Иоаннъ у заточение на островъ Патмосъ кои се налази на средиземномъ мору близу мале Азиѣ.

Бавленъ Апостолово на острову Патмосу, уподоблявало га е првомъ наставнику нѣговомъ Иоанну Крестителю. Патмосъ е едно одъ найдивльихъ и наипустѣихъ места на земљи, пунъ каменитыхъ надъ моремъ висеѣнихъ стѣна и мрачныхъ пештера, али е ово

*) Tertulian. de praeser. cap. 36.

место было за остарѣлога Іоанна тихо пристаниште, у коме се онъ мислима узносио къ своѣ возлюбленомъ учителю и Господу.

У еданъ недельный данъ, кадъ се Іоаннъ съ веромъ и любви молио госпуду Іисусу, яви му се самъ Господъ у свой слави своіой и одкріе му будућу судьбу како помѣстныхъ Мало-азійскихъ црквій, тако и целе свое по свима кравиима землѣ распростраи се имаюће цркве. Плодомъ овогъ явленія Спасителъвогъ было в Апокалипсисѣ или тайно откровеніе Св. Іоанна. Жители острова Патмоса показую и садъ место, где се по преданію сынъ божій явио Іоанну и где в написанъ Апокалипсисѣ.

Божіи човекъ где се годъ бави, свагдѣ распростире утѣшенъ и радость. Са светымъ Іоанномъ было в на острову Патмосу више заточника. Апостоль в ове тѣшио, болче између нѣи изцѣльивао, обучавао ихъ у вери и приводио къ светоме крштению. Не далеко одъ оне пештере где в по преданію было написанъ Апокалипсисѣ, жители Патмоса показую каменитокупатило, у комъ в апостоль крштавао ове, кои се обратише у веру Христову.*)

Напоследку судъ Божій постигне Домитіана; онъ буде убіенъ 96-те године после Христа, а послѣдникъ нѣговъ царъ Нерва (у нашимъ славенскимъ книгамъ назива се *Неруй*) даде християнѣма миръ и свободу, воіомъ ползуюћи се Св. Іоаннъ поврати се у Ефесъ.

Повратакъ св: Іоанна у Ефесъ догодило се у време мученичке смрти првога епископа Ефескогъ Тимотея, коя се догодила год. 97 после Христа. Епископи Малоасійски умоле св. Іоанна, као единогоъ іоштъ у животу заоставшегъ апостола Христова, да имъ науку Христову, кою в дотле речима проповѣдао, спаше за

*) Види: Норова путешествіе къ семи малоазійскимъ церквамъ.

сведочанство истине противу лажныхъ учителя. Св. Иоаннъ пристане на молбу нѣхову; онъ в дотле веѣъ прочитао бы сва три Евангелія, коя су списали были Матей, Марко и Лука, и одобраваюћи све што су они написали, науми у своме Евангелію само оно изъ живота Спасителѣвогъ написати, што су они изоставили были. Пре него што бы великомъ овомъ дѣлу приступио, по обичаю апостолске цркве, нареди свеобщтый постъ и молитву, даваюћи у томе красанъ примеръ свима, кои се желе трудити у славу Божию и съ благословомъ божіимъ. Благочастіе Іоаново было в обилно награѣно. Духъ божіи узвисио в духъ нѣговъ до недоступне висине богопознаваня. Іоаннъ в написао у евангелію науку о превѣчномъ роѣненю сына божіегъ; о роѣненю христіяна водомъ и духомъ; о почитованю Бога духомъ и истиномъ; о воскресенію мртвыхъ и саобштио намъ в последню беседу христову, коя в управо заветъ Христовъ преданый ученицима после тайне вечере на горници Сіѣнској. За све то украсила в света црква овога евангелиста именовемъ, првога Богослова. У ово време написао в Іоаннъ своя два последня посланія, у којима онъ себе старцемъ назива, одъ куда се види, да в веѣъ врло старъ быти морао; но при свемъ томъ в онъ неуморно обилазио цркве кое подъ нѣговомъ управомъ стаяху, проповедаюћи слово божіе и утврђуюћи чеда цркве у вери и у добродѣтеляхма.

Преданіе сачувало намъ в еданъ примеръ изъ старачкихъ дана живота Іоановогъ, изъ когъ се примера види нѣгова велика ревность около исправляи оныхъ кои са пута правогъ заблудише.

Еданпутъ опази Іоаннъ приликомъ апостолске своє посѣте у обштини некой едногъ младиѣа кои му се учини да има лепе душевне дарове. Іоаннъ га возлюбил и рекне мѣстномъ епископу: „Препоручемъ ти о-

вога младића да пазишъ на нѣга и меѣмъ ти на срдце спасеніе душе нѣгове.“ Младићъ овај буде обученъ у вери христовой, прими св. крштенъ, и нѣко време живио е као што христіанину приличи, али се после помеша са неваљалимъ друштвомъ, те падне у свакојка зла дѣла, докъ се напоследку не одметне у разбойнике и постане нѣиховимъ поглаваромъ. После дужегъ времена посѣти св. Іоаннъ опетъ ону обштину, у којой е познао младића тогъ, и запита епископа: „Гдѣ е онај младићъ, што самъ ти га пре неколико година повѣрио?“ Епископъ дубоко уздане и рекне: Младићъ е тай умрѣо? „Како то, којомъ е смрћу умрѣо? упыта Іоаннъ? „Умрѣо е Богу, постао е злочинацъ и садъ е предводитель разбойничке чете“ — плачући одговори епископъ. Іоаннъ чувши то разжали се, што е младићъ тай тако страшно заблудіо и необзирајући се на свое старе године отиде у гору да потражи заблуѣногъ младића. Стража разбойничка ухвати га и одведе предъ свога четовођу. Несрећный младићъ познавши евангелиста смути се одъ стида и нагне бегати. Но светый Іоаннъ му съ отачкомъ любви рекне: „Сыне мой, зашто бѣжишъ одъ твоега отца кои е старъ и безъ оружія. Небой се іошть е надежде за твое спасеніе. Ако се покаешъ, то ти стои отворенъ путь къ Богу и греси твои опростиће ти се. Я љу се за тебе радо предъ Христомъ молити, и саму љу смрть за твою кривицу радо претрпяти, као што е Господъ нашъ за све насъ смрть претрпѣо. Само се врати на правый путь. Вѣруй ми да ме е самъ Христосъ къ теби послао! „Младићъ се на ове речи заустави, баца одъ себе оружіе и припознавши грехе свое, стане молити за опроштенъ. Апостолъ га одведе у цркву, и покаже га као примеръ истинитога каѣня цѣлой общини. Тако е тврда вѣра и непоколе-

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

www.бима.рс
 УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
 бима.рс любовъ Св. Іоанна каюћегъ се грешника напутъ спасенія обратила.

Кадъ в св. Іоаннъ већ тако остарио бы, даніе могао ићи, онда су га ученицы у цркву носили. У томе станю у место проповеди и савета говорио в онъ непрестано само ове речи: „Чеда моя, любите другъ друга!“ Кадъ га е еданъ одъ нѣговыхъ ученика запытао, зашто све то те то говори: тада му старацъ рекне: „За то што е то заповѣдъ господня и доста е ако ню саму, како валя, испуњавамо.“

У колико е тѣлесна снага Іоанова старошћу ма-лаксавала, у толико се силніе показивала у нѣму сила Божія. Еданпутъ е воскресио онъ у Ефесу некотъ мртваца; другійпутъ опетъ испио е отровъ а ніе се отровао.

Тако е речма, писанијама, и примеромъ и чудесима чувао Іоаннъ цркву божію до конца првога столѣћа после Христа. Осетивши свое преселенъ съ овога света дао е онъ себи ископати гробницу, и узевши опрштай одъ своихъ ученика легао е у ню. Светый животъ нѣговъ на земљи угасио се тако тихо, да се за дуго чувало о нѣму у цркви то мнѣніе, да е онъ као Енохъ и Ілія управо у вѣчностъ пренешенъ. Изъ гроба Іоановогъ изилазио е дуго времена цѣлителный нѣкій прахъ кое чудо света црква 8-огъ Мая споминъ. А споменъ смрти нѣгове држи се 26-огъ Септембра. На икони св. Іоанна евангелиста изображава се орао у небо гледићій; еръ као што орао у сунце слободно гледи, тако е св. Іоаннъ богословъ божество Іисуса Христа најясніе сматрао и описао.

Н. Ђ. В.

Учитель у цркви.

Иисусъ се Христосъ звао учитель. Онъ осимъ што е учио люде, быо е примеръ сваке добродетельи и скромности. Тако и данашњи народный учитель, осимъ што децу учи у школи, треба да е образъ и примеръ сваке скромности, у свако време и на свакомъ месту, особито у цркви. Тако ако ће се сви люди кои су за певницомъ или по другимъ столовима у цркви разговарати; као што е то ушло у обичай, особито по варошима, учитель не треба ни съ кичъ да се разговара; и ако ће сви люди по столовима седити, учитель — осимъ какве велике немоћи и слабости, — треба да стои, и то о вечерню и ютреню кадъ самъ пои, на средъ певнице, а о литургији кадъ деца пою, близу вѣхъ. — Макарь ко и макарь зашто у олтаръ улазио и излазио, учитель и ђаци у време богослуженія тамо немаю посла. Свештеносци нека се обуку у школи, и предъ богослуженіемъ нека узму вѣз олтара чираке и рипиде, а после богослуженія нека оставе у олтаръ свое ствари и некъ се свуку. Само о ютреню кадъ деца одъ куће управо у цркву долазе, могу се и мораю се у олтару обући, иначе никадъ, (и само е онај ђакъ, кои ће апостолъ читати, и где е обичай да свештеника пре и после апостола у руку полюби, мора ући у олтаръ да се сбуче и свуче и свештеника у руку полюби а такође и онај ђакъ, кои ће изнети и унети налонъ,) иначе нико.

При богослуженію учитель мора пазити: а., на оно што самъ пои, б., на оно што деца пою, в., на свештеносце, и г., на поредакъ остале мале деце коя не пою.

Учитель треба да зна црквеный типикъ у прсте, еръ учитель као слабъ типичаръ, ако ће иначе како

добаръ и ваявъ учитель быти, многе ће незгоде и неприятности искусити. Но и као добаръ типичаръ не сме се на свое званѣ ослонити, него треба да се управља овако, како служећий свештеникъ или како Настоятель хоће. — Гди е настоятель едaredъ за свагда наредити, каквогъ типичногъ правца валя се држати, ту е за вештогъ у типичу учителя врло лако, а гди Настоятель хоће садъ *дуже садъ на краће*, садъ *брже садъ лавше* да се поиз, ту е нужно да олт то учителю ісштъ напредъ каже; а гди онъ неће да каже, онде треба учитель да га запита, и то пре богослуженія ерѣ е врло гадно у време богослуженія свакій часъ да се учитель у певници окреће и пита, како ће и шта ће пояти; или гди е Настоятель укупно и служећий свакій часъ у олтарь трчкрати и запиткивати га. — Гди е пакъ више свештеника, па едавъ бы хтео овако, другій онако, ту нека се држи учитель најстариѣга, или служећегъ; како околность иште. — При пѣвию нека учитель приправи изъ свію кнѣиго оно што му пояти треба и нека кнѣиго отвори: да му е све готово и на руци кадъ му што треба. Ружно е видити, кадъ се учитель за певницомъ саживѣ, па садъ едну кнѣигу тражи, садъ другу, садъ трећу и т. д. и нашавши ихъ, онда текъ преврѣе е тамо імо и тражи оно што му пояти треба. И онда кадъ мора іои мистъ у кнѣизи да преврѣе, то тако тихо иста учѣи да се скоро а не осети или опази; особито мора быти предострежанъ да кнѣиго свећомъ не накапѣ. Ко при читаню или посяю кнѣигу накапѣ то е знакъ да е слабъ *чшець и певецъ*.* — Ако бы се какавъ странный гостъ повудио да поиз, учитель съ найвећомъ услужвошћу треба да

*) Признати морамо, да садъ лецедери тако гадно воштане свеће праве, да е тешко кнѣиго одъ капляи свеће сачувати, ерѣ врло смрде, па мора човекъ све праву одъ ныхъ да окреће, ал' оцетъ добаръ и вештъ чтець и певецъ могу ихъ сачувати.

му уступи, и ако нема никога за другомъ певницомъ, учитель нека тамо пређе и съ гостомъ пои. А ако кои овдашњи грађанинъ или селянинъ зна да пои, и радо и лепо пои, учитель неки га и самъ свагда поудн. — Гди е учитель самъ и нема никога за другомъ певницомъ, ту обычно свештеникъ на другој страни помогне учителю, алъ гди свештеникъ неможе или неће, ту мора свакојко учитель све самъ пояти. *) — Алъ да бы себи одмашао, то нека све оно, што се обично сваке неделѣ и празника пои, децу научи, па нека она то пою, ако ће и на едной страни: а оно што се едaredѣ или редко преко године пои, то нека самъ пои, алъ нека увекъ приправи двоє троє деце, да му могу помоћи, докъ онъ одане.

Кадъ пакъ деца пою, онда учитель стане управо кодъ њихъ, и на ектевія онако исто пази као и оно дете кое починѣ, еръ се може догодити да се дете заборави или се што забуни, и зато учитель мора быти на опрези да се што не погрешн. А ако су гди деца мала и за починявѣ пѣнія неспособна, онде нека самъ учитель починѣ, а деца некъ му помажу: а са свимъ мала деца нека љуте. Ако бы пакъ гдигодъ дечаца или люди своимъ гласомъ у цркви преотели учительво или ђачко пѣніе, онда учитель и ђаци нека се мало гласомъ стишаю, докъ люди тай текстъ не истераю, па онда нека наставе далѣ; еръ ако люди, особыто дечаца нагну на едну страну, а учитель или ђаци на другу, онда неваля; учитель съ ђаци нека попусти.

Или докъ учитель самъ пои или докъ деца пою, учитель мора мотрити и на свештеносце, да право и еднако држе чираке и рипиде, да свеће у обично вре-

*) У таквомъ случаю најгоре е за учителя о великимъ празницима, кадъ се много народа у цркву скупи, па ихъ свештеникъ мироноше, а учитель мора самъ „канонъ“ да пои.

ме запале или угасе, да чираке дигну и спусте кадъ треба, и да при *входовима* што непогреше. Кадъ треба свеће палити или гасити, како и у каквомъ реду треба при *входовима* вићи, ние свудъ еднакъ обичай, него овде овако, овде овако; ал' учитель те обичае не сме кварити, него ако што болѣ и лепше зна, нека яви настоятелю, па ако онъ то допусти, онда нека учитель тай свой новъ начинъ уведе. Учитель и на то пазити мора, да деца фарбу съ држала одъ чирака или рипида не изгребу.

Осимъ тога, да треба учитель и на сву осталу децу у цркви да пазити по себи се разуме. Деца се несмеду на певницу наславяти, нити е шарати или новтима гребети. — У цркви деца не стое онако еданъ до другогъ као што у школи седе, него певци за себе а остали са равнымъ себи у величини. Већи натрагъ а све мањи и мањи напредъ, или обратно како е гди обичай. — Особито мора учитель на малу децу удилъ пазити, да ние коме позлило ил' да ние кое озебло; ерѣ мала деца често у таковомъ случаю незнаду да се спомогну, па се може и саблазнъ каква у цркви догодити.

Онде гди ђаци мораю помагати звонару да звони, и за тудоромъ да носе тасъ, треба учитель јошъ у школи да нареди, кои ће звонити, и кои ће носити тасъ, да се после у цркви деца неграбе и неправе немиръ.*) А гди башъ самъ учитель препар. тасъ носити мора, као што су по заповести верховн. шк. надзирателя г. Евг. одъ Турковићъ носити морали, ту особито мора учитель дечицу у ектению ивештити, да небы што погрешила, докъ онъ тасъ носи. — Где ђакона

*) Има места гди учитель и звонити мора, ал' то само очи неделѣ и празника о вечерню. — Ово е многима учителяма противно, ал' нека помисле да е звоненѣ гимнастично упражненіе и служи имъ за здравлѣ, па некъ имъ ние ни то криво.

нема ту учитель причеснике брише, а где има ђаконъ, ал другогъ свештеника нема, ту ђаконъ причеснике брише, а учитель имъ анафору дав.

Примери мученичке смрти.

За владе римскогъ цара Траяна падше многи нај-враснии учителии христьянства жртвомъ говѣня. Између овихъ бяхше и стараць Игнатие, владика антиохиски. Обтужевъ за христьянина, неодрече се овај свети отаць свое вере, него позваъ предъ судъ рече, да остав у вѣой, и зато га одсудише, да на увеселевѣ язичива дивльимъ зверовима бачевъ буде, да га растргну. Смирени стараць прими гласъ овај мирно, и вѣгове последнѣ речи бяху: Я самъ шевично врво мога Спасителя, кое мораю зуби дивљи зверова смрвити, да се теъ овда види, да е чисто и право.

Исто тако бяхше и 120-толетни Симеонъ владика ерусалимски, најпре свакояко мучевъ и после разапеть.

Подъ владомъ цара Марка Аурела бяхше мученикъ Юстивъ посечевъ и владика Поликарпъ сажежевъ. Овомъ обећавше, да ће му све опростити, ако се Христа одрече, а онъ имъ одговори: Я служимъ Христу ево веъ 86 година, и онъ ме е чувао, те целогъ века свогъ никогъ зла дочекао нисамъ, како би се могао садъ подъ старость могъ Спасителя одрећи.

На то повика луда светина: „То е отаць христьяна, и разоритель наши Богова, у ватру съ нѣмъ.“ А кадъ му в судие съ ватромъ претише, одговори имъ: „Ви ми претите съ ватромъ, што ће у сапомъ часу прећи и угасити се, а несећате се на вечиту ватру су-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

да божиегъ, која в свима злимъ и невалялимъ наре-
ђена“ — и молећи се ясно Богу попе се на гарште,
и умре.

Санъ и смртъ.

(Бдна парамитија.)

Као два рођена брата загрљени ходаше, Анђео сна и Анђео смрти по земљи. Дође вече. Обовца остану на едномъ брдашцу, не далеко одъ людски станова. Свуда около њи бияше тишина. Бутећи по својој нарави, седоше ова оба Анђела еданъ поредъ другогъ, еданъ другомъ у загрляю. Наступи ноћ. Садъ устаде Анђео сна, и просу својомъ лакомъ рукомъ снeve на земљу. Вечерњи ветрићи разнесоше ихъ на све стране до последњи колебица уморени ратара, и сладакъ санъ увати све, одъ старца, што на штапу ходе, до одојчади у колевбама; болници заборавише на свое болосе, тужки и сјађени на свое яде и тугу, сиромаси на свою сиротиню.

После овако окончаногъ посла посади се опетъ Анђео сна низъ брата свогъ, и у оној нъговой невиности рече: Кадъ зора сване, и опетъ се сви пробуде, овда ће видити люди, да самъ имъ приятель и добротворъ. Можели веће радости бити, него невиђено благо творити! Имали кога сретниегъ одъ насъ невидими посланика отца небесногъ, и имали лепшега званя на свету одъ нашега!

Нъга погледа Анђео смрти са ожалошћенимъ погледомъ, и сузе одъ лица просувши уздаву: Кадъ љу я дочекати, да и мене люди за свога приятеля и добротвора признаю. Али мене сви за неприятеля држе,

и за душманина свогъ, ма да ихъ я одъ највећи за-
ла спасавамъ.

На то му одговори Анђео сна: неплачи брате ма
незнале люде. Ни еднога здрава и живота на земљи
кадра ты са землѣ неодводишъ, већъ само оне, кои
своимъ раскваренимъ телеснимъ алатима нису више
кадри ту живота видити, и кои би најсужнији патни-
ци били, кадъ ихъ ты неби спашавао. Само незнали
дакле на тебе вичу, а сви добри ће и тебе после у-
ставка одъ твогъ одмора као свогъ јошъ већегъ при-
јатеља и добротвора видити, и благодарно тебе бла-
госиљати; та ми смо обоица деца и посланици еднога
истога отца небесногъ.

На ове речи синуше опетъ очи Анђелу смрти и
опетъ се обоица загрише.

Почитовањѣ старији.

Поштуј ликъ свои родитеља и свои старији у сви-
ма старимъ людма. Свака добра душа поштуе старостъ.
У Шпарти е био законъ, да су млађи предъ старији-
ма чимъ су ихъ видели устати морали, ако су ста-
риегъ на путу срели, морали су му сѣ пута сићи, ако
су старији говорили, ови су ћутали и слушали.

Велики Александаръ, силни онај Македонски царъ,
око когга су се сва земна блага стекла, да га погор-
де, умео се опетъ предъ старцима понизити. Ђдарадеъ
га у логору у пољу увати свегъ и люти мразъ, те се
мораде и самъ око ватре гурити и сгревати. У тай
махъ опази еднога међу своимъ войницима, кои одъ
велике старости већъ погуренъ бияше, одъ зиме ту
дрктајућа. Одма прискочи къ старцу, и узме га подъ
руку, те на своју собствену столицу посади.

На свету нема невалялие душе одъ оне која старость непошгув, или ако јошъ кое има, то е после и она, која се бедномъ несмилув, вели Перинъ. Едногъ дана срдеше се овај на некогъ младића, кои му збогъ некогъ преступлѣня обтуженъ бияше. Случайно опази онъ тай исти данъ истога тогъ младића где на улици едногъ старца подъ рукомъ држаше, и нѣга одъ невалялие деце, која се старцу подсмеваше и на нѣга грудвама бацаше, браняше и закланяше. На то притрчи и Паринъ къ старцу, и увативъ младића за руку рече му: Пре едногъ часа држао самъ те за невалялица, али садъ, кадъ самъ се самъ своимъ очима осведочио, да поштуешъ и бранишъ старость, садъ опетъ држимъ, да си за многа добра способанъ.

У поштованю старости има толико много благо-нравности и душевне врлине, да су и они, кои теврлине у себи немаю, приморани онима, кои е имаю пу-ну хвалу одавати. Еданъ старацъ изъ Атине тражаше едаредъ при олимпекој игри места за се, одкуда би игру видити могао, али сва места бияше заузета. Онъ пође одъ еднога до другогъ свои суграђана тражећи места, али га ови отискиваше, јошъ неки и изсмеваше. Тако турајући се дође и на онај край тога игралашта, где Шпартанци сеђаше. Текъ што ови старца опазише, одма по свомъ обичаю усташе, и старцу места начине. Ово опазише Атинци ударе сви у плѣсакъ и хвалу Шпартанаца, на кое старацъ викне: Атинци само знаю, али Шпартанци извршую оно што се пристои.

Као старость, исто тако валя и обичае и наредбе старости и предака чувати и поштовати. Ако и у многима недостатцима илъ злама данашњимъ само слѣди страсти и погрешака прошасте времена опажамо, или ихъ трпити морамо, опетъ незнамо, која е и колика нужда, или безазлена погрешка нашимъ стари-

ма поводъ дала, да оно учине, или у обичай узму, или нареди; или еда л' ние оно, што ми данасъ одбацуемо, онда и за оно доба башъ найудесније било. Тешко е и мучно е, вели мудри Катонъ, людма што ће после насъ и у доцнимъ вековима живити, све ово понятно начинити, што бы имъ на оправданъ нашегъ живота и наши дела служити могло.

Добро употребљено време.

Ништа тако лако непролази као време, и опетъ нема по човека ништа скупоценије одъ времена. Сваки тренутакъ, кои ние добро употребљенъ валя сматрати као изгубљенъ. Само одъ добро употребљеногъ времена живота, а не одъ гомиле нѣгови дана и година зависи срећа наша. Себи и своима полезанъ бити, добро мислити и добро радити, само се то зове, доста живити. Гледай дакле, да съ дава на данъ све разумни, мудри и больи будешъ, да много добра чинишъ, и свима могућнимъ начинима свету и своима на користъ будешъ. Са свакимъ смо тренуткомъ све ближе гробу, а само онај мирно умире, кои е добро живио.

Рчакъ и мравъ.

Башъ сте ви мрави никакавъ народъ, — рече имъ рчакъ; али вредно на то мало зимнице, што е спремите, читаво боговетно лето одъ рана ютра до мркологъ мрака радити; али да видите мою зимницу колка е!

Чуй рѣзу — одговорише му мрави — ако е више, него што требашъ и потрошити можешъ, онда е право, што те люди вияю, и отимлю, и право е да крађу напоследку главомъ платишъ.

Една рачунска задаћа.

Ты си добио на поклонъ еданъ крчагъ меда, у коемъ е управо 8 олби, и радъ си половину дати своје добромъ приятелю, али немашъ крчага одъ 4 олбе, него имашъ еданъ одъ 5, а други одъ 3 олбе; како ћешъ учинити, да медъ управо наполе поделѣнъ буде, да ни себи ни нѣму жао неначинишъ? да други судова неувимлѣшъ.

Една игра за децу.

Вученѣ едека. Сва се деца поделе на две стране тако, да ихъ на свакој страни еднако буде, и онда се сви, што су на еднѣй страни, увате за еданъ, а што су на другој страни, за други край едека, и вуку што ко већма може, ко ће кога надвући. Радъ овогъ обележи се една линија на земљи, било да се запаара, или кредомъ начини, преко које линије превучена страна губи, и мора одъ яче стране едногъ друга више добити, или съ поля едногъ узети.

Што е више деце у игри, то бољ. Ово е една ва децу и врло весела, и врло пробитачна игра.

ОГЛАСЪ.

Изъ епископске Книгопечатнѣ у Н. Саду изишла е књига: „Кратко упутство за србске народне учитель.“ — Друго поправљено издаѣ. Савъ приходъ иде на фондъ учительскихъ сирота. — Ова књига износи 9 табака, на финомъ е папиру штампана, и у лепе папирне корѣце везана, а цена ѿ ѿе е 50. новчиѣа. — Мы е препоручуемо свима учительима и мѣстнимъ школскимъ Директорима, ерѣ они у правомъ смислу и не могу се назвати учительи и шк. Директори безъ знаня речене књиге; ал' осымъ нѣихъ препоручуемо е и свима прѣителѣима нашихъ школа и младежи, едно што само помоћу речене књиге познаѣду како треба деца да се наставляю у нашимъ школама, а друго, што е чистъ приходъ одъ те књиге, као што е поменуто, на фондъ учительскихъ сирота наменѣнъ, кои заиста на родну помоћ заслужуе.

Учительска места.

1., У Буѣановци упразнѣно е учительско место съ годишньомъ платомъ одъ 210 фор. аустр. вр. 20 пожуѣ. мерова жита, 15 мерова кукуруза, 6. хватѣй дрва, 6 фун. лоянихъ свеѣа и квартирѣ у натури. — Стечай трае до 1. августа 1861.

2., У Сомбору у I. разреду главногъ училишта упразнѣно е учительско место, съ годишньомъ платомъ одъ 420 фор. з. вр. Стечай трае до 1. августа о. г.

Съ овимъ 24. бр. свршуе се друга четвртъ Шк. Листа за г. 1861. и ово е последнѣи брой за дужнике Школскога Листа. Више имъ се шияти не може докъ не плате. Ко оваѣ Листъ и унапредакъ добывати жели, нека изволи приявити се, и обычну предплату послати.

Уредн. Шк. Листа.